

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617010347
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8617010347.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21.06.2023, v trestnej veci proti obž. P. I. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov sp. zn. SK - 1T/162/2017 zo dňa 07.06.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť obžalovaného P. I..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že sudca JUDr. Matúš Tarcala nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania trestnej veci obž. P. I. vedenej na Okresnom súde Bardejov sp. zn. SK - 1T/162/2017.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení obžalovaný sťažnosť, ktorú následne prostredníctvom svojho obhajcu aj bližšie písomne odôvodnil. V rozsiahlom písomnom odôvodnení sťažnosti v prvom rade citoval rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 111/2018 zo dňa 23.5.2018 a II.ÚS 153/2008 z 1.7.2008, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Ndt/4/2012 zo 6.3.2012, 5Ndt/25/2008 zo 16.10.2008, 4Ndt/11/2017 zo 6.7.2017, 3Ndt/7/2017 z 5.4.2017 a 6Ndt/16/2016 zo 7.7.2016, ktoré sa týkajú nestrannosti sudcov a dôvodov odňatia veci súdu a jej prikázania inému súdu. Ďalej uviedol, že podaním zo dňa 5.6.2023 vzniesol námietku zaujatosti sudcu JUDr. M. Tarcalu (a všetkých ostatných sudcov Okresného Bardejov), ako aj sudcu JUDr. J. Bugeľa, ktorý do 31.5.2023 pôsobil ako predseda Okresného súdu Svidník a od 1.6.2023 pôsobí ako sudca Krajského súdu v Prešove (a všetkých ostatných sudcov Krajského súdu v Prešove). Tvrdí, že v predmetnej veci bol nezákonne ustanovený za náhradného obhajcu B.. R. A. napriek tomu, že podľa neho neexistovali žiadne dôvody pre využitie inštitútu náhradného obhajcu (zvolený obhajca mal viaceré zdravotné problémy, k čomu bolo predložené lekárske potvrdenie). Obžalovaný ďalej tvrdí, že sa dňa 4.6.2023 (nedeľa) od osoby (ktorá si vraj nepraje uviesť jej totožnosť, aby nemala problémy od sudcov), ktorá je v osobnom (a priateľskom) kontakte s viacerými sudcami (vrátane vyššie uvedených) dozvedel, že sudca JUDr. M. Tarcala a sudca JUDr. J. Bugeľ sú v priateľskom vzťahu s advokátom B.. R. A. z Bardejova, ktorý bol ustanovený za náhradného obhajcu, pričom JUDr. J. Bugeľ sa mal niekedy v máji 2023 (kedy pôsobil ako predseda Okresného súdu Svidník) vyjadriť medzi viacerými osobami počas hrania futbalu v hale vo Svidníku tak, že „hajzel I. bude odsúdený za 360-tku“ a niečo v zmysle, že „P. A. na tom spolupracuje“. Napadnuté uznesenie považuje za vecne nesprávne a právne posúdenie v ňom uvedené podľa neho nezodpovedá judikatórnym záverom uvedeným vo vyššie označených rozhodnutiach. Má za to, že so zreteľom na to, ako Najvyšší súd SR vykladá zaujatosť sudcov, sudcovia nevyvodili dôsledky predpokladané v ust. § 31 ods. 1 Tr. poriadku v podobe vylúčenia sa z vykonávania úkonov trestného konania vo veci vedenej na Okresnom súde Svidník (teraz Bardejov) pod sp. zn. SK - 1T/162/2017. Je presvedčený, že v prípade námietky zaujatosti nie je povinnosťou obvineného bez akýchkoľvek pochybností preukázať dôvod vylúčenia, a ani nie je povinnosťou sudcu preukázať neexistenciu dôvodu vylúčenia. Je však

povinnosťou sudcu vyhodnotiť námietku zaujatosti v súlade s platnou právnou úpravou a interpretáciou Najvyššieho súdu SR, pretože Najvyšší súd SR je najvyšším orgánom súdnej moci, ktorý zabezpečuje jednotný výklad právnych predpisov. Preto považuje za potrebné poukázať na to, že nie je rozhodujúce, že sudca sa necíti byť zaujatý a popiera priateľský vzťah k B. R. A. alebo nepriateľský vzťah k obv. R. I., pretože ide len o jeho subjektívne vyjadrenie (prejav subjektívnej nestrannosti). Rozhodujúce je podľa sťažovateľa však to, že sudca sa objektívne javí v očiach obvineného ako zaujatý, pretože skutočnosti uvedené v námietke zaujatosti, ako aj s prihliadnutím na jeho doterajší postup, objektívne spochybňujú nestrannosť tohto sudcu. Z uvedeného podľa jeho názoru vyplýva, že pri zákonom posúdení objektívnej nestrannosti (a nie subjektívnej nestrannosti) sa sudca v očiach obvineného nejaví ako nestranný, pretože u neho absentuje pri uplatnení teórie zdania objektívna nestrannosť pri vykonávaní úkonov v predmetnom trestnom konaní. Navrhol, aby došlo k vylúčeniu sudcu JUDr. M. Tarcalu a sudcu JUDr. J. Bugel'a z konania a rozhodovania v predmetnom trestnom konaní. So zreteľom na vyššie opísané okolnosti, ide podľa neho o vážne vyhrotenie situácie medzi obv. R. I. a sudcami ako Okresného súdu Svidník, tak aj Krajského súdu v Prešove, pretože sa vytvorila atmosféra absolútnej nedôvery, ktorá by mohla spochybniť objektívnosť rozhodovania (a každého jedného rozhodnutia) aj keby toto objektívne bolo. Rozhodnutie súdu musí byť nielen objektívne, ale takým sa musí aj javiť (obzvlášť v očiach obvineného). Ďalej sťažovateľ zdôraznil, že podaním zo dňa 5.6.2023 vzniesol z vyššie uvedených dôvodov aj námietku zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Bardejov a Krajského súdu v Prešove a navrhol, aby Najvyšší súd SR v zmysle ust. § 23 ods. 1 Tr. poriadku trestnú vec obv. R. I. vedenú na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. SK - 1T/162/2017 tomuto súdu odňal a prikázal ju Mestskému súdu v Košiciach (a Krajskému súdu v Košiciach ako odvolaciemu súdu). Sudca JUDr. M. Tarcala sa odmietol zaoberať týmto návrhom a postúpiť ho na vybavenie Najvyššiemu súdu SR. Okrem toho sťažovateľ dal do pozornosti, že na hlavnom pojednávaní konanom dňa 2.3.2023 boli vznesené námietky zaujatosti sudcu JUDr. M. Tarcalu a návrh na odňatie veci, pričom sudca JUDr. M. Tarcala odmietol konať o týchto námietkach, resp. návrh na odňatie postúpiť na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR, čo má byť zrejme aj zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom dňa 2.3.2023, z ktorej cituje nasledovné: „Obhajca uvádza: ja vznášam námietku zaujatosti voči veci pojednávajúcemu sudcovi vo vzťahu k osobe obhajcu. O tejto skutočnosti ma informoval klient dnešné ráno pred hlavným pojednávaním s tým, že jemu túto informáciu dnešné ráno, predtým než sa vybral na toto hlavné pojednávanie, oznámila jemu neznáma osoba. Zároveň podávam návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu z dôvodu, že s prihliadnutím na vznesenú námietku zaujatosti sú zaujatí všetci sudcovia Okresného súdu Svidník vybavujúci trestnú agendu na tomto súde, t. j. aj JUDr. Bugel', na ktorého sťažnosť na ministerstvo spravodlivosti podal samotný klient, a preto je nevyhnuté, aby NS SR rozhodol, že predmetnú vec odníme Okresnému súdu Svidník a prikáže ju inému súdu mimo obvodu Krajského súdu v Prešove. Po prehratí záznamu obhajca uvádza: vznášam námietku zaujatosti sudcu pre dva rôzne skutkové dôvody. Prvým je zjavne nezákonné rozhodnutie sudcu o prvej námietke zaujatosti, že sa o nej nebude konať z dôvodu, že nebola podaná bezodkladne. Tu zdôrazňujem, že námietka bola podaná bezodkladne, pričom bezodkladnosťou sa nerozumie podanie námietky do 3 sekúnd alebo do 30 minút, ale sa to posudzuje v kontexte od kedy sa osoba o dôvodoch pre námietku dozvedela a po akom čase ju aj uplatnila, pričom v danom prípade som sa o dôvodoch námietky dozvedel od klienta 10 minút pred 9.00 hod a uplatnil som ju v čase okolo 9.15 hod., čo je nepochybne urobené bezodkladne. Ide tu o svojvoľné rozhodnutie sudcu, pričom z judikatúry najvyšších súdnych autorít vyplýva, že pojem bezodkladne sa vykladá až ako obdobie do 7 dní, pričom pre porovnanie uvádzam, že právna úprava v CSP upravuje bezodkladnosť podanej námietky zaujatosti v lehote do 7 dní. Ako druhý skutkový dôvod uvádzam, že sudca odmietol vykonať výsluch svedkyne G. I. z dôvodu, že tento návrh bol podaný oneskorene, resp. že o jej plnoletosti mal obžalovaný a obhajca vedomosť už niekoľko dní, čo je opäť iba nezákonné a svojvoľné rozhodnutie sudcu a uplatnenie práva so zreteľom na to, že samotný sudca v priebehu hlavného pojednávania opakovane zdôrazňoval, že vo vzťahu k odmietnutým návrhom môže dôjsť k prehodnoteniu, pričom ak návrh na výsluch svedkyne N. I. bol odmietnutý z dôvodu, že táto je maloletá, a preto nebude vypočutá, tak samozrejme moment nadobudnutia plnoletosti tejto svedkyne nebol pre súd neznámou okolnosťou a s ohľadom na to, že klient výsluch tejto svedkyne od počiatku navrhoval, nič súdu nebránilo v tom, aby túto svedkyňu na dnešné hlavné pojednávanie predvolal, keďže návrh na vykonanie tohto dôkazu bol riadne a včas podaný. Poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 111 /2018 zo dňa 23.5.2018, ktorá sa týka tejto veci konkrétne sudcu JUDr. Bujňáka, kde išlo o obdobnú situáciu vo vzťahu k námietke zaujatosti, pričom v bode 41 odôvodnenia sa uvádza: taká skutková okolnosť spočívajúca v postupe sudcu v konaní, ktorú treba považovať (v prípade, že by bola preukázaná) za nezákonnú alebo za svojvoľnú z dôvodu nejednoznačnosti, či protirečivosti z hľadiska zákona je spôsobilým skutkovým dôvodom na námietku zaujatosti (II. US 153/08).“ Aj toto sťažovateľ označuje za neštandardný a svojvoľný postup sudcu

JUDr. M. Tarcalu. Obžalovaný R. I. poukazuje aj na časť námietky zaujatosti týkajúcej sa sudcu JUDr. J. Bugela a všetkých ostatných sudcov Krajského súdu v Prešove. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby nadriadený súd rozhodol o vylúčení sudcu JUDr. M. Tarcalu z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Predtým však považuje za potrebné, aby došlo k rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR o podaných návrhoch na odňatie vecí, ako to je namietané a uvedené vyššie.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa napadnuté uznesenie odôvodnil v podstate tak, že JUDr. Jaroslav Bugel neovplyvňuje a ani neovplyvňoval zákonného sudcu v tom, ako má konať alebo rozhodovať v ktorejkoľvek, vrátane tejto prejednávanej veci. Od 01.06.2023 už nie je ani predsedom konajúceho súdu a vôbec na ňom nepôsobí. Zákonný sudca JUDr. Matúš Tarcalu, ktorému bola vec pridelená na konanie a rozhodnutie, osobne nepozná ani obžalovaného a jeho obhajcu a ani poškodenú a nemá ani žiaden vzťah k prejednávanej veci. Do kontaktu s nimi prišiel len na prebiehajúcom hlavnom pojednávaní, resp. s obžalovaným aj na verejnom zasadnutí pri rozhodovaní o zrušení obmedzení, ktorými bola nahradená jeho väzba v tejto veci. Rovnako nie je v žiadnom vzťahu ani s B.. P. A., ktorého pozná len ako obhajcu z iných vecí, v ktorých konal a rozhodoval. B.. P. A. bol ustanovený ako náhradný obhajca náhodným výberom - prostredníctvom programového prostriedku schváleného ministerstvom spravodlivosti podľa § 40 ods. 1 Tr. poriadku, čo je možné preveriť aj zo súdneho registra, a to z dôvodov, ktoré sú uvedené v opatrení o jeho ustanovení. Obžalovaný pritom neuviedol ani to, akým spôsobom by mal náhradný obhajca „spolupracovať na jeho odsúdení“, keďže podľa § 42 ods. 2 Tr. poriadku na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí môže náhradný obhajca vykonávať práva a povinnosti obhajcu iba v prípade neúčasti zvoleného obhajcu alebo ustanoveného obhajcu. Obžalovanému nič nebráni v tom, aby sa hlavného pojednávania zúčastnil jeho obhajca, prípadne aby súhlasil so substitúciou a aby sa hlavného pojednávania zúčastnil ktorýkoľvek iný advokát. Navyše tak obžalovaný, ako aj jeho obhajca už takmer rok (od 13.09.2022) vedia, že hlavné pojednávanie je v štádiu čítania listinných dôkazov a je potrebné si pripraviť záverečné reči. Tvrdenia obžalovaného výslovne poprel aj náhradný obhajca B.. P. A., ktorý bol na hlavnom pojednávaní oboznámený s obsahom námietky zaujatosti, pričom uviedol, že JUDr. Bugela vôbec nepozná a zákonného sudcu JUDr. Matúša Tarcalu pozná len tak, že vie o ňom, že existuje, pričom asi pred 5 rokmi u neho pojednával jednu trestnú vec. Náhradný obhajca taktiež poukázal na to, že nie je a ani nikdy nebol kmeňovým advokátom v obvode Okresného súdu Svidník. Prvostupňový súd zdôraznil, že obžalovaný tak neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mohli vzbudiť pochybnosť o nezaujatosti konajúceho sudcu (a to či už zo subjektívneho alebo objektívneho hľadiska), pričom námietku zaujatosti odôvodnil takmer totožnými tvrdeniami opakovane, t.j. že sa mal od nestotožnenej osoby dozvedieť o údajnom negatívnom vzťahu sudcu k nemu, resp. k jeho obhajcovi. V oboch prípadoch sa to mal obžalovaný údajne dozvedieť tesne pred nariadeným termínom hlavného pojednávania (v prvom prípade v deň hlavného pojednávania a v tomto prípade 3 dni pred termínom hlavného pojednávania) aj napriek tomu, že o termínoch hlavného pojednávania vedel dlhšiu dobu. Pokiaľ obžalovaný vo svojej námietke zaujatosti poukázal na tzv. teóriu zdania, tak tú si podľa prvostupňového súdu nie je možné zamieňať so svojvôľou obžalovaného „vyberať si“ námietkami jemu vyhovujúceho sudcu. Tak, ako si sudca nemôže vybrať vec, ktorú bude alebo nebude pojednávať a rozhodovať o nej, ani účastník/strana konania nie je oprávnený si vyberať zákonného sudcu. Zdôraznil, že v toto prípade obžalovaný opakovane namieta zaujatosť všetkých sudcov v obvode Krajského súdu v Prešove pre údajnú zaujatosť a dokonca si aj vybral súd, ktorý by podľa jeho názoru mal vo veci rozhodovať - vybral si Mestský súd v Košiciach a Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací. Okrem toho opakovane namieta takmer všetky úradné osoby, ktoré či už v prípravnom konaní alebo v súdnom konaní vo veci konajú - v prípravnom konaní namietal všetkých prokurátorov, vyšetrovateľov, príslušníkov policajného zboru na OO PZ v Stropkove, OR PZ vo Svidníku, znalkyňu a v súdnom konaní (ako je vyššie uvedené) všetkých sudcov v obvode Krajského súdu v Prešove a opakovane aj probačného a mediačného úradníka. Tieto dôvody viedli prvostupňový súd k záveru, že zákonný sudca JUDr. Matúš Tarcalu nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania trestnej veci obž. P. I. vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. SK - 1T/162/2017.

Krajský súd po preskúmaní veci zistil, že uvedené dôvody sú správne a napadnuté uznesenie zákonné.

Z ust. § 31 ods. 1 Tr. poriadku vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Tr. poriadku sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. poriadku dôvodom vylúčenia sudcu alebo senátu nie je skoršie rozhodnutie sudcu alebo senátu o obvinenom, spoluobvinenom alebo o iných obvinených, ktorých trestné činy spolu súvisia.

V zmysle § 31 ods. 4 Tr. poriadku z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

Podľa § 32 ods. 6 Tr. poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Dôvody vylúčenia sudcu z vykonávania úkonov trestného konania sú teda pozitívnym spôsobom vymedzené v ustanoveniach § 31 ods. 1, 2, 4 Tr. poriadku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že v predmetnej veci do úvahy neprichádzajú dôvody vylúčenia uvedené v § 31 ods. 2 a 4 Tr. poriadku. Samosudca JUDr. Matúš Tarcala totiž v prejednávanej veci nebol činný ako subjekt trestného konania uvedený v § 31 ods. 2 Tr. poriadku, a ani sa na súde vyššieho stupňa nezúčastnil na rozhodovaní predmetnej veci.

Po preskúmaní vznesenej námietky, ako aj obsahu spisu je však zrejmé, že nie sú dané ani dôvody vylúčenia uvedené v § 31 ods. 1 Tr. poriadku.

Za pomer sudcu k veci možno vo všeobecnosti považovať len taký stav, keď je sudca osobne zainteresovaný na výsledku konania, keď má na výsledku konania osobný záujem alebo vopred také poznatky o veci, ktoré by mal získať až v priebehu konania a ktoré môžu ovplyvniť jeho nestrannosť v rozhodovaní, a podľa ustálenej súdnej praxe aj skutočnosť, že sudca bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Zaujatosť sudcu pre pomer k subjektom konania predpokladá určitý právne významný (t. j. priateľský, nepriateľský, príbuzenský alebo iný intenzívny) vzťah, v dôsledku ktorého vzniká objektívna pochybnosť o jeho nestrannosti.

Takýto pomer samosudcu k prejednávanej veci alebo k osobám nezakladá samotný procesný postup súdu na hlavnom pojednávaní či v iných štádiách trestného konania, a to aj keby s ním obžalovaný a obhajca nesúhlasili, alebo by celkom nezodpovedal ustanoveniam Trestného poriadku. Ani prípadné procesné chyby, ktoré by prípadne mohli byť spôsobené súdom prvého stupňa, nemôžu byť dôvodom pre vylúčenie sudcu z konania v konkrétnej trestnej veci, pretože k ich náprave slúži systém riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov a nie námietka zaujatosti, prípadne odňatie a prikázanie veci. Navyiac je tu potrebné dodať, že medzi dôvody vylúčenia sudcu podľa § 31 ods. 1 Tr. poriadku nepatrí ani otázka odbornej úrovne a profesionality sudcu.

Za okolnosť zakladajúcu pochybnosť o nezaujatosti sudcu pre pomer k veci v zmysle § 31 ods. 1 Tr. poriadku teda nemôže byť považovaná každá skutočnosť odvodzovaná len z ničím nepodložených tvrdení, predpokladov a domnienok obžalovaného, ale o takúto skutočnosť môže ísť len vtedy, pokiaľ existujú skutočné a konkrétne okolnosti nasvedčujúce tomu, že takýto sudca práve pre túto okolnosť nie je schopný spravodlivo a nestrannne rozhodnúť. Existencia pomeru sudcu k veci alebo osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. poriadku pritom musí byť preukázaná (pozri tiež R 11/2009).

O skutočnosti zakladajúcej takýto pomer sudcu sa v prejednávanej veci rozhodne nejedná. Obžalovaný s obhajcom uviedli len ničím nepodložené a zjavne vymyslené tvrdenia jednak o priateľskom vzťahu náhradného obhajcu B.. R. A. so sudcami JUDr. M. Tarcalom a JUDr. J. Bugelom a jednak o vyjadreniach bývalého predsedu už neexistujúceho Okresného súdu Svidník JUDr. Jaroslava Bugeľa (ktorý už na konajúcom súde ani nepôsobí), podľa ktorých mal počas hrania futbalu povedať, že „hajzel I. bude odsúdený za 360-tku“ a „P. A. na tom spolupracuje“. Okrem toho, že takéto skutočnosti i akýkoľvek vzájomný pomer zákonný sudca JUDr. Tarcala i náhradný obhajca B.. R. A. popreli, spochybňuje uvedené tvrdenia obžalovaného aj chýbajúca logickosť. Nie je totiž zrozumiteľné, prečo by osoby bližšie nepoznajúce obžalovaného a ani poškodenú mali spolupracovať na odsúdení obžalovaného. Napriek opakujúcim sa námietkam obžalovaný neuviedol žiaden motív, pre ktorý by JUDr. Tarcala či B.. R. A. mohli mať záujem na jeho odsúdení. Pochybnosti o pomere k veci či k osobe obžalovaného a poškodenej vyvracia aj procesný postup zákonného sudcu JUDr. Tarcalu v predmetnej veci, v ktorom nie sú ani náznaky po zaujatosti a ktorý zodpovedá procesným predpisom.

Nehodnoverne vyznievajú uvedené tvrdenia obžalovaného aj z dôvodu, že jeho poznatky majú pochádzať od neznámej osoby, ktorá „si nepraje uviesť svoju totožnosť“.

Inak, než za iracionálne nie je možné vyhodnotiť ani tvrdenia obžalovaného o nepriateľskom pomere JUDr. Bugeľa k nemu. Ten má byť založený len na skutočnosti, že 23.05.2018 bolo Ústavným súdom SR zrušené uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Tpo/19/2017 a JUDr. Bugeľ bol predsedom konajúceho senátu, a tiež na skutočnosti, že sa na výberovom konaní na predsedu súdu Okresného súdu Svidník v roku 2018, v ktorom uspel JUDr. Bugeľ, mala preberať aj výhrada, ktorá vraj pochádzala od obžalovaného. Žiadne nepriateľské (ale ani iné) konanie JUDr. Bugeľa vo vzťahu k obžalovanému však nikdy zistené nebolo, nie sú známe žiadne jeho vyjadrenia vo vzťahu k obžalovanému a už vôbec nie správanie, ktoré by bolo možné hodnotiť ako snahu ovplyvniť trestné konanie obžalovaného (JUDr. Bugeľ už dokonca ani na konajúcom okresnom súde nepôsobí).

S uvedenými námietkami obžalovaného sa už navyiac zaoberal Najvyšší súd SR v uzneseniach sp. zn. 4Ndt/18/2019 zo dňa 16.7.2019 a sp. zn. 4Ndt/20/2018 z 21.8.2018, podľa ktorých obžalovaným namietané dôvody nepostačujú na kladné rozhodnutie o návrhu, pretože nález ústavného súdu sp. zn. II.ÚS 111/2018 z 23.5.2018 sa týka nesprávneho procesného postupu okresného a krajského súdu v súvislosti s rozhodovaním o väzbe obžalovaného a jeho námietkou zaujatosti s tým, že vytknuté pochybenia dotknuté súdy budú povinné napraviť v ďalšom konaní a ďalej konať ústavne súladným spôsobom tak, aby boli zachované práva obžalovaného. Ďalej skonštatovali, že predmetný nález sám osebe nie je dôvodom na delegáciu veci, rovnako ako ani subjektívny pocit nedôvery takýmto rozhodnutím vyvolaný na strane obžalovaného. Zdôraznili, že námietka zaujatosti, ktorej dôvodom je procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, nie je právne účinná (§ 32 ods. 6 Tr. poriadku). Poukázali aj na to, že obžalovaný podanie podnetu či sťažnosti na JUDr. Jaroslava Bugeľa na ministerstvo spravodlivosti nepreukázal, ako ani skutočnosť, že na sťažnosť voči tomuto sudcovi bolo poukazované vo výberovom konaní, v ktorom uspel.

V tejto súvislosti je potrebné doplniť, že ani trestné oznámenie, žaloba na ochranu osobnosti sudcu (R 22/2011) či urážka sudcu výrokmi prednesenými obžalovaným by nemohli bez ďalšieho znamenať, že tým je sudca vylúčený z vykonávania úkonov v trestnom konaní. To by totiž znamenalo, že obžalovaný by v rozpore s ústavnou zásadou zákonného sudcu mohol sám podľa vlastnej ľubovôle dosiahnuť zmeny zákonného sudcu aj z neprípustných dôvodov. Súčasťou profesionálneho prístupu sudcu musí byť aj schopnosť preniesť sa cez proti nemu vznesené invektívy, ktoré nepresiahnu únosnú mieru tak, aby to neovplyvnilo nestrannosť jeho postupu vo veci, ktorej prejednanie a rozhodnutie mu bolo zverené.

Dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci nie je ani samotná skutočnosť, že rozhodnutia sudcu boli podrobené kritike v hromadných oznamovacích prostriedkoch (R 47/1998).

V predmetnej veci žiadny subjektívny či objektívny dôvod, ktorý by dával dôvod pochybovať o nestrannosti zákonného sudcu JUDr. Matúša Tarcalu, krajský súd z obsahu spisu nezistil. Pravdivé nie sú ani tvrdenia obžalovaného o „vážnom vyhrotení situácie medzi obž. R. I. a sudcami Okresného súdu Svidník a Krajského súdu v Prešove“ a o „vytvorení atmosféry absolútnej nedôvery“. Ide len o tvrdenia obžalovaného, ktoré nemajú žiadny podklad v konkrétnych skutočnostiach. Obžalovaný ani vo svojom návrhu neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti pre zdôvodnenie zaujatosti sudcov Okresného súdu Bardejov a Krajského súdu v Prešove, pričom svoju pochybnosť o ich nestrannosti nepodložil relevantným dôvodom, ktorý by mohol spochybňovať objektivitu a nestrannosť či už konajúceho sudcu alebo ostatných sudcov uvedených súdov.

Správne postupoval okresný súd aj pri ďalších námietkach zaujatosti vznesených obžalovaným a jeho obhajcom na hlavných pojednávaniach 02.03.2023 a 07.06.2023, keď o týchto v súlade s § 32 ods. 6 Tr. poriadku nekonal, ale len oznámil dôvody takéhoto postupu obžalovanému a zaprotokoloval to do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Išlo totiž o námietky, ktoré boli založené na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5, či jej dôvodom bol len procesný postup súdu v konaní, alebo bola založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31. Takto bola vznesená námietka zaujatosti založená na akomsi neurčitom a nekonkretizovanom pomere zákonného sudcu k obhajcovi, na zaujatosti JUDr. Bugeľa pre sťažnosť obžalovaného na ministerstvo spravodlivosti, v postupe súdu na hlavnom pojednávaní (napr. odmietnutie navrhovaného dôkazu, sudca mal piť vodu, žiadať obhajcu, aby pri komunikácii so súdom stál). Takéto námietky nie sú právne účinné.

Vzhľadom na uvedené teda krajský súd nezistil v prejednávanej veci žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by samosudcu rozhodujúceho v predmetnej trestnej veci vylučovali z jej prejednávania a vykonávania úkonov trestného konania.

Preto sťažnosť obžalovaného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú jednomyseľne zamietol.

Obžalovaný súčasne žiadal aj o odňatie veci Okresnému súdu Bardejov a Krajskému súdu v Prešove a jej prikázanie Mestskému súdu Košice a Krajskému súdu v Košiciach, pričom jediným dôvodom má byť zaujatosť sudcov Okresného súdu Bardejov a Krajského súdu v Prešove.

Podľa § 23 Trestného poriadku medzi dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci patrí aj vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z vykonávania úkonov trestného konania. Rozhodujúcou je v tomto smere existencia niektorého z dôvodov vylúčenia podľa § 31 Trestného poriadku, ktorý musí byť daný u všetkých sudcov príslušného súdu, resp. v prípade krajského súdu u všetkých sudcov dotknutého kolégia. Keďže však samosudca Okresného súdu Bardejov JUDr. Matúš Tarcal ako zákonný sudca v predmetnej veci nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania vo veci Okresného súdu Bardejov sp. zn. SK - 1T/162/2017, pričom rovnako nie sú vylúčení ani ostatní sudcovia Okresného súdu Bardejov, neexistuje ani dôvod na odňatie veci tomuto súdu. Keďže neexistuje dôležitý dôvod, ktorý by mohol viesť k odňatiu veci príslušnému súdu a jej prikázaniu inému súdu, o takomto návrhu obžalovaného na odňatie veci sa podľa § 23 ods. 1 Tr. poriadku nekoná (porovnaj R 48/2021-I.). Navyiac z dôvodu tvrdenej zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu sa už o návrhu obžalovaného na odňatie veci príslušnému súdu 3-krát konalo, pričom Najvyšším súdom SR bolo vždy rozhodnuté, že sa Okresnému súdu Svidník trestná vec obvineného P. I. sp. zn. 1T/162/2017 neodníma (uznesenia NS SR sp. zn. 2Ndt/5/2018 z 27.02.2018, sp. zn. 4Ndt/20/2018 z 21.08.2018 a sp. zn. 4Ndt/18/2019 zo 16.07.2019).

Žiadne konkrétne dôvody vylúčenia podľa § 31 Tr. poriadku nie sú dané (a neboli ani tvrdené) ani u zákonných sudcov konajúcich v tejto veci na Krajskom súde v Prešove. Preto ani o návrhu obžalovaného na odňatie veci Krajskému súdu v Prešove a jej prikázaniu inému krajskému súdu sa podľa § 23 ods. 1 Tr. poriadku nekoná.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.